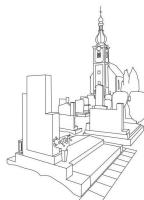
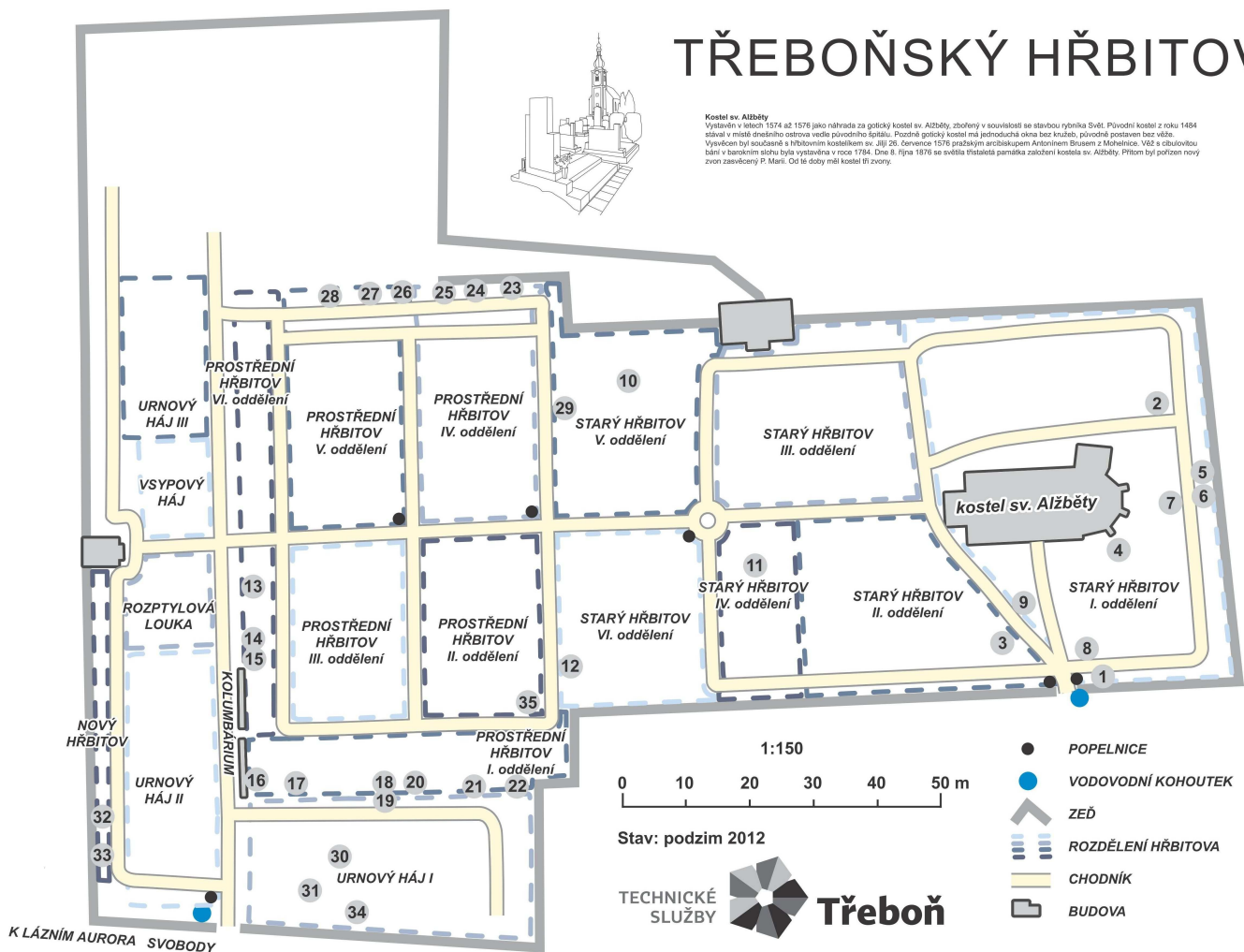

TŘEBOŇSKÝ HŘBITOV

Kostel sv. Alžběty

Vystavěn v letech 1574 až 1578 jako náhrada za gotický kostel sv. Alžběty, zbořený v souvislosti se stavbou rybníka Svět. Původní kostel z roku 1484 stával v místě dnešního ostrova vedle původního špitálu. Prostřední gotický kostel měl jednoduchou okna bez kružeb, původní postaven bez věže. Vyvěšen byl současně s hřbitovním kostelíkem sv. Jiří 26. července 1576 pražským arcibiskupem Antonínem Brusem z Mohelína. Věž s cibulovitou bání v barokním slohu byla vystavěna v roce 1784. Dne 8. října 1876 se světla zhroutil památník založení kostela sv. Alžběty. Přitom byl pořízen nový zvon zasvěcený P. Marii. Od té doby má kostel tři zvony.

K KLÁZNÍM AURORA SVOBODY

Seznam některých významných osobností z historie města Třeboně

Kostel sv. Alžběty

Vystavěn v letech 1574 až 1576 jako náhrada za gotický kostel sv. Alžběty, zbořený v souvislosti se stavbou rybníka Svět. Původní kostel z roku 1484 stával v místě dnešního ostrova vedle původního špitálu. Pozdně gotický kostel má jednoduchá okna bez kružeb, původně postaven bez věže. Vysvěcen byl současně s hřbitovním kostelíkem sv. Jiljí 26. července 1576 pražským arcibiskupem Antonínem Brusem z Mohelnice. Věž s cibulovitou bání v barokním slohu byla vystavěna v roce 1784. Dne 8. října 1876 se světla třistaletá památka založení kostela sv. Alžběty. Přitom byl pořízen nový zvon zasvěcený P. Marii. Od té doby měl kostel tři zvony.

1. Anna SEDLMAYEROVÁ

Starý hřbitov I / 1

1912-1995

Spisovatelka literatury pro děti, společenských románů a detektivek. Narodila se ve dvoře Vranín u Třeboně v rodině revírníka Jungwirta. Dětství a mládí prožila na Třeboňsku. Navštěvovala zdejší gymnázium, kde maturovala v roce 1930. Od roku 1947 žila a tvořila v Ústí nad Labem. Ve svých knihách používá autobiografické prvky. Z nejznámějších knih to jsou *Každé jaro pampelišky*, *Grandlová brož*, *Zelené pastely*, *Pomozte mi*, *Terezo* a dětské knihy *Juk*, *Márinka a Kačenka*. Po roce 1969 byla vyloučena ze svazu spisovatelů. Do roku 1989 připravila rukopisy 8 knih, které vycházely v letech 1991-1994. Např. *Tereza po 25 letech*, *Tam zpívá slavík až po půlnoci*, *Dům*, *Noc plná útěchy*, *Pohádky pro Lukáška* a další. Posledním dílem je kniha vzpomínek a receptů *Jak se vařovalo a žilo v jihočeské hájovně*. V roce 1991 se vrátila s dcerou do jižních Čech.

2. Nina BONHARDOVÁ

Starý hřbitov I / 62

1907 – 1981

Česká novinářka a prozaička, autorka historických románů pro období posledních Rožmberků. Trilogii, která nese název *Tanec rabů*, *Selský mor* a *Polyxena*, doplňuje ještě román *Královský úděl*. Posledním dílem je pohádková kniha pro děti *Pohádky treboňského kapra*.

3. MUDr. Jan BAŠTA

Starý hřbitov II / 29

1867 – 1913, rodák z Březnice, okresní lékař v Třeboni, šlechtný lidumil

4. PhDr. Blažena RYNEŠOVÁ

Starý hřbitov I / 153

1900 – 1944

rodačka z Třeboně, dcera profesora dějepisu na gymnasiu Josefa Ryneše (1855 – 1925) historička, absolventka FF UK a archivní školy, autorka edice *Listář* a *listinář* Oldřicha z Rožmberka 1418 – 1462, vrchní komisařka Státního historického ústavu

5. Josef BAAR

Starý hřbitov I / 21

1852 – 1933

vrchní poštovník a starosta města Třeboně v letech 1910 - 1916

6. Karel BIČAN

1879 – 1957

bývalý notář a starosta města Třeboně 1928 – 1916

Starý hřbitov I / 20

7. PhDr.h.c. František MAREŠ

1850-1939

Knížecí schwarzenberský archivní rada

Narozen v Bavorově, 1871-1874 studoval archivnictví ve Vídni, od roku 1873 archivář treboňského archivu, od roku 1911 jeho ředitel. Autor a editor mnoha odborných knih. Vydal Popravčí knihu pánů z Rožmberka, Březanovy životopisy Rožmberků a podílel se na knize Soupis památek v okrese treboňském (1900).

Starý hřbitov I / 74

8. Karel KRB

1827- 1887

Hlavní postava hudebního života v Třeboni v 2. polovině 19. století. Vlastenecký učitel na hlavní škole, externí učitel zpěvu a hudby na gymnáziu v Třeboni. Zakladatel a sbormistr pěveckého sboru Pěslav v Třeboni. Ze sbírky treboňských občanů mu byl postavem na hřbitově sv. Alžběty pomník.

Starý hřbitov I / 210

9. Václav HADAČ

1891 – 1964

Archivář treboňského archivu v letech 1911 – 1959 (1945 – 1955 ředitel). Zároveň vykonával činnost okresního konzervátora a kurátora v městském muzeu v Třeboni. Velký znalec regionálních dějin a rožmberského archivu. Absolvent university ve Vídni (1917-1918), Praze (1919-1920) a absolvent prvního kursu Státní archivní školy (1919 - 1920). Manželka Anna, rozená Havlíčková, byla dcera hoteliéra Havlíčka z Bílého Koníčka.

Starý hřbitov II / 1

10. Čeněk BARTHEL

1868-1945

Aviatik, průkopník letectví, cyklistický závodník. Narodil se v Třeboni u Hradecké brány v rodině mydláře. V roce 1884, ve svých 16 letech založil v Třeboni Klub cyklistů treboňských. Tím byla započata tradice sportovního klubu v Třeboni, který u příležitosti 30. výročí v roce 1914, přijal název Sportovní klub 1884. Sportovní tradice se udržela nepřetržitě až dodnes. V roce 1888 získal Čeněk Barthel první cenu na mistrovství Čech v cyklistice v Táboře. Po roce 1900 měl v Třeboni specializovaný obchod s koly. V roce 1910 odešel do Pardubic, kde se setkal s prvními aviatiky dr. Kašparem a bratry Čihákovými. Střídá pak střediska počínajícího letectví v Evropě – Vídeň, Berlín, Hamburk a v letech 1924-1928 pobývá v Brazílii, kde se živil jako letecký konstruktér. Svůj život dožil v Mačkově u Blatné.

Starý hřbitov V / 58

11. PhDr. Antonín BEER

1881 – 1950

profesor germanistiky na brněnské universitě, kde byl 1928/29 děkanem. Člen Královské české společnosti nauk, později České akademie věd. Autor mnoha vědeckých pojednání o germánské a slovanské filologii.

Prostřední hřbitov IV / 34

12. Rodina HOFBAUEROVA

Starý hřbitov VI / 150

Patřila ke starým měšťanským rodinám v Třeboni. **Kašpar Hofbauer**, obchodník s rybami, majitel domu čp. 8, byl starostou města a v letech 1794 – 1805. **Antonín Hofbauer** (1817 – 1892) byl dvouletým c. k. poštmistrem a majitelem domu čp. 100, na jehož místě je dnes budova spořitelny.

13. Rodina DECKEROVA

Prostřední hřbitov I / 44

PhDr. Antonín Decker (1855 – 1915)

Třeboňský rodák, ředitel třeboňského gymnázia 1888 – 1901, potom ředitel gymnázia v Jindřichově Hradci, profesor dějepisu a zeměpisu, historik a archivář. Člen Společnosti národopisného muzea, spoluzakladatel Národní jednoty pošumavské, autor odborných pojednání z dějin Třeboňska (např. *Dějiny škol Třeboňských* z roku 1893) a Jindřichohradecka.

14. Václav HUCEK

Starý hřbitov I / 38

1820-1912

Učitel na hlavní škole v Třeboni. Kronikář města, vlastenec, spoluzakladatel různých spolků v Třeboni (Pěslav, Občanská beseda, včelařský spolek Svornost ad.). Se svou dcerou Bertou založil v roce 1883 slatinné lázně v Třeboni, které osobně provozoval do roku 1909 v lázeňském domě u Zlaté stoky. Tím založil tradici lázeňského města Třeboně, která pokračuje až do současnosti.

15. Berta HUCKOVÁ

Starý hřbitov I / 38

1857-1887

Vzdělaná dívka, která patřila k emancipovaným ženám 19. století. Hrála na housle a klavír, umění zpívat ji umožnilo vystupovat od dětství na veřejnosti. Zúčastňovala se dobročinných akcí. Její hlavní zásluhou byla spoluúčast na založení prvních slatinných lázní v Třeboni v roce 1883. Byla autorkou původních plánů pro lázeňskou budovu u Zlaté stoky, kterou na své náklady postavil její otec Václav Hucek. Zemřela předčasně v nedožitých 30 letech na akutní zánět mozku.

16. Vladimír BERINGER

Prostřední hřbitov I / 31

1907 – 1972

Ochotník a režisér ochotnického divadla v Třeboni, majitel domu na náměstí čp. 104

17. Ota Jan HRBEK

Prostřední hřbitov III / 112

1918 – 1946

Kapitán letectva, zemřel při leteckém neštěstí, proto je na jeho hrobě vrtule z letadla

18. KNĚŽSKÁ HROBKA

Prostřední hřbitov I / 16

Jan Nekut (1882 – 1950)

Biskup, notář a konsistorní rada

Ignac Hykede (1883 – 1936)

děkan v Třeboni

František Toušek (1825 – 1898)

děkan v Třeboni

Václav Hašek (1844 – 1903)

biskupský vikář a děkan

Jan Vavrovský (1856 – 1931)

děkan v Prášilech

Antonín Lakmayer (1859 – 1933)

děkan v Třeboni

Ignac Foch (1888 – 1931)

19. PAMÁTNÍK U PŘÍLEŽITOSTI ROZŠÍŘENÍ HŘBITOVA

Prostřední hřbitov I / 16 (za kněžskou hrobkou)

Postavený 1882 – 1884

Vpravo pamětní nápis věnovaný osobnosti Antonína Břeského z Birkenfelsu, zakladatele nové části hřbitova s příspěvkem obcí a knížete Jana Adolfa Schwarzenberga

Vlevo pamětní nápis věnovaný P. Františku Touškovi, tehdejšímu děkanovi v Třeboni

20. Rodina HORÁKOVA

Prostřední hřbitov I / 13

Rod rybníkářů, baštyřů a fišmistřů na Třeboňsku, který zde působil od 17. století po šest generací. Nejznámější byli Václav Horák (1753 – 1833), baštyř na Dvořišti a Rožmberku, Jan Horák (1788 – 1856), fišmistr třeboňský, František Horák (1819 – 1908), fišmistr třeboňský, jeho bratr Václav Horák (1815 – 1900), ředitel třeboňského panství od roku 1863, Jan Horák (1852 – 1910), fišmistr třeboňský

21. PhDr. Adolfina KNECHTLOVÁ **Prostřední hřbitov I / 11**

1914 – 1969

Profesorka češtiny, francouzštiny a latiny na třeboňském gymnáziu

22. BŘESKÝ Z BIRKENFELSU

Prostřední hřbitov I / 7

Antonín Břeský, syn mlynáře z opatovického mlýna se narodil v roce 1831 v Třeboni. Oženil se až ve svých 39 letech s Adelhaid Gschirhagl, dcerou okresního hejtmána. Manželé, kteří bydleli v Třeboni čp. 84, měli čtyři děti. Tři syny a jednu dceru, z nichž přežili do dospělosti pouze dva synové. Prvorozený Václav Leopold Jan Karel, nar. 1871 a Antonín Jan Kř. Emanuel, nar. 1875. Otec Antonín Břeský byl již v roce 1872 hejtmánem místního sboru ostrostřelců. V roce 1879 získal predikát z Birkenfelsu. V 70. a 80. letech byl pokladníkem záložny v Táboře. Byl také dlouholetým pokladníkem občanské záložny v Třeboni, která tu byla v letech 1864-1898. Po zjištění schodku záložny v roce 1897 ve výši 58 000 zlatých byl Antonín Břeský souzen a v roce 1901 nastoupil do vězení v Českých Budějovicích. Majetek mu byl zkonfiskován. Přestože se zasloužil o založení nové části hřbitova u sv. Alžběty, který budoval s finančním příspěvkem knížete Jana Adolfa Schwarzenberga a přífařených obcí v letech 1882 až 1884 a zřídil tu hrob pro svoji manželku Adelhaid a své potomky, není jisté, zda je v hrobce pochován, protože ani on, ani jeho žena nezemřeli v Třeboni.

23. Rodina SMRŽOVA

Jan SMRŽ

Prostřední hřbitov VI / 41

1871 – 1929

Stavitel, který se podílel na stavbě řady objektů v Třeboni v 1. čtvrtině 20. století, zemřel předčasně nešťastnou náhodou na otravu uhelným plynem. Jeho žena Marie, rozená

Löfflerová (1876 – 1953), původem z uherského města Sopron, byla také stavitelka, jedna z prvních žen této profese. Firma Smrž, kterou převzali potomci, stavěla opevnění hranic na jihu před druhou světovou válkou.

24. Rudolf ANTHON

Prostřední hřbitov VI / 39

1884 - 1969

Třeboňský rodák, absolvent zdejšího gymnázia, nadaný herec a režisér zdejších ochotníků, spoluzakladatel loutkového divadla v Třeboni, předseda justiční služby 4. armádního sboru v Olomouci

25. Rudolf TICHÝ

Prostřední hřbitov VI / 38

1879 – 1927

Schwarzenberský ředitel třeboňského panství, starosta města Třeboně v roce 1927, předseda Sportovního klubu 1884 a zakladatel koupaliště Ostende

26. Jaroslav ZÁRUBA

Prostřední hřbitov VI / 34

1907 – 1945

Major, padl v boji o rozhlas v Praze v květnu 1945

27. Václav LINHA

Prostřední hřbitov VI / 31

1824 – 1903

Učitel, ředitel chlapecké školy, zakladatel Pěslavu

28. Jan FIEDLER

Prostřední hřbitov I / 47

(1821 – 1905)

Syn Leopolda Fiedlera, mlynáře z Příkopského mlýna. Starosta města Třeboně v letech 1866 – 1898. Za jeho éry se Třeboň změnila v lázeňské město v dosahu železniční tratě Praha – Vídeň, město se sídlem okresního úřadu a okresního soudu, gymnázia, dvou pivovarů a mnoha vzdělávacích a vlasteneckých spolků. Město uprostřed krajiny poseté rybníky se stávalo cílem pravidelných letních hostů.

29. Rodina SLAVÍČKOVA

Starý hřbitov V / 156

Oběti heydrichiády, popraveni v Mauthasenu

JUDr. František Slavíček

Narozen 1890, právník pojišťovny, který ilegálně připravoval falešné doklady, také pro Kubiše, Gabčíka a ostatní členy odbojové skupiny, která uskutečnila atentát na R. Heidricha. Po jejich prozrazení Karlem Čurdou ze Staré Hlíny byla celá Slavíčková rodina zatčena

Marie Slavíčková, roz. Smrčková (původem z Třeboně)

Otakar, nar. 1920

Ludmila, nar. 1925, zvaná Tereziánské slunéčko

30. František HEŘMÁNEK

Urnový háj I / 66

1901-1946

Spisovatel, herec, zpěvák a novinář, třeboňský rodák, absolvent zdejšího gymnázia. Ve svých knihách vyjádřil lásku k třeboňské krajině a její historii. Je autorem knih *Racek se vrací* (1941) o zdejších tulácích a pytlácích. V další knize *U bratra celého světa* soustřeďuje

děj do krčmy na třeboňském předměstí. Kniha *Pohár jedu* zachycuje konec života Petra Voka. Poslední knihu *O nesmrtelném regentovi* věnoval osudu Jakuba Krčina (1946).

31. František VOLF

Urnový háj I / 101

1897 - 1983

Učitel, spisovatel a malíř. Narodil se v Třeboni v rodině učitele. Po maturitě na zdejší gymnáziu v roce 1917 nastoupil jako pomocný učitel v Branné u Třeboně. V letech 1919 až 1938 působil jako učitel na Slovensku. V té době vydal více než 50 próz. Věnoval se soustavné sběratelsko-etnografické činnosti na Slovensku, v Čechách a na Moravě. Roku 1938 se trvale usídlil v Praze, kde se stal členem uměleckého spolku Mánes. Tehdy se začal soustavně věnovat malování a kresbě. V roce 1945 se stal spoluzakladatelem družstva Tvar a spoluautorem prvního svazku díla *Český rok - Jaro* s K. Plickou a K. Svolinským. V dalších svazcích *Léto*, *Podzim* a *Zima* byl již samostatným ilustrátorem. Byl autorem i dalších děl s etnografickým zaměřením. Žil střídavě v Praze, v Polabí, Žatecku, navštěvoval Třeboň. Pořádal řadu výstav v Čechách a na Moravě. V Třeboni měl první výstavu v roce 1969, další pak v roce 1976 a 1980. Postupně přecházel od děl figurálních a portrétů ke krajinářství. Motivy hledal nejen v Polabí a na Vysočině, ale zejména v rodném Třeboňsku. V roce 1977 mu bylo uděleno čestné občanství města Třeboně. Zde prožil poslední léta svého života. Zemřel v roce 1983 v nemocnici v Českých Budějovicích.

32. Jaroslav KUBÍČEK

Nový hřbitov /3

1925-1945

Házenkář a absolvent třeboňského gymnázia, který zahynul tragicky nešťastnou náhodou při útoku spojeneckých letadel nad železniční tratí Třeboň – České Velenice. V dubnu 1945 byl u obce Majdalena zasažen ve vlaku náhodnou střelou.

33. Josef ČERNÝ

Urnový háj II / 214

1918 – 1990

Starosta města Třeboně v letech 1960 – 1976. Za jeho působení byl zpracován dlouhodobý územní plán města, probíhala stavba lázeňského komplexu Aurora, město Třeboň v roce 1960 získalo lázeňský statut a v roce 1976 bylo vyhlášeno městskou památkovou rezervací.

34. Josef PEŠULA

Urnový háj I / 107

1903 – 1942

Rodák z Třeboně, absolvent zdejšího gymnázia v roce 1922, v letech 1931 až 1940 profesor tělocviku a zeměpisu na těžší škole, odvečen do koncentračního tábora a umučen v Mauthausenu.

35. Bronislav KOCIPINSKI

Prostřední hřbitov II / 19

1864 – 1919

Fotograf, jehož ateliér byl nejprve v Rožmberské ulici čp. 29, později u Zlaté stoky za Hradeckou bránou. Kocipinski byl autorem jak portrétních, tak exteriérových fotografií vysoké kvality. Po jeho smrti převzala ateliér jeho manželka Matylda (1871 – 1935) a potom jejich dcera, provdaná Kočí. Sběrka více než padesáti tisíc skleněných desek, dokumentujících Třeboň a jejich obyvatele v dobách počátku fotografie byla zničena nevhodným uložením v roce 1967. Pouze 761 negativů je uloženo ve zdejšímu archivu.

Zpracovala PhDr. Jiřina Psíková

Říjen 2012

V případě zájmu o další podrobnější informace kontaktujte správu hřbitova na www.ts-trebon.cz nebo na info@ts-trebon.cz